

Praktyczne wskazówki (zalecenia) dla rolników ekologicznych prowadzących uprawę soi.

Dwuletnie wyniki badań nie upoważniają autorów do formułowania zaleceń do uprawy soi w systemie ekologicznym, jednakże znajomość tego gatunku oraz zgromadzone obserwacje i wyniki z dwóch sezonów wegetacyjnych pozwalają na poniższe praktyczne wskazówki:

- Uprawa soi, w tym w systemie ekologicznym, w rejonach bytowania dużej populacji ptactwa, głównie dzikich gołębi niesie ryzyko znacznych uszkodzeń zasiewów podczas kiełkowania i wschodów, a po wschodach do pełni kwitnienia rośliny są atrakcyjnym pożywieniem dla zajęcy czy też saren. Dotyczy to szczególnie plantacji o małym obszarze.
- Uprawa roślin w systemie ekologicznym związana jest ze zwiększonym zachwaszczeniem w porównaniu do integrowanego i konwencjonalnego systemu produkcji stąd konieczność niszczenia mechanicznego chwastów przedsięwzięcie oraz dwukrotne zabiegi pielęgnacyjne w trakcie wegetacji do momentu zwarcia rzędów. Wysiew w szerszej rozstawie rzędów daje możliwość uprawy międzyrzędowej.
- W ekologicznej uprawie soi należy przestrzegać optymalnego terminu siewu materiałem o wysokich parametrach wartości siewnej, zwiększając odpowiednio normę wysiewu w stosunku do zakładanej obsady roślin po wschodach. Zbyt wczesny wysiew nasion niezaprawianych w nieogrzaną, wilgotną glebę opóźnia wschody, zwiększając niebezpieczeństwo infekcji grzybowych, a w konsekwencji gorsze wschody.
- Przy wyborze odmian soi do produkcji ekologicznej w naszych warunkach klimatycznych szczególną uwagę należy zwrócić na długość okresu wegetacji. Odmiany o długim okresie wegetacji w latach o korzystnych warunkach termicznych i ilości oraz rozkładu opadów w sezonie wegetacyjnym (w wybranych rejonach kraju sezon 2014) dają wyższe plony nasion. Natomiast w latach o przeciętnych warunkach pogodowych będą przedłużały znacznie wegetację opóźniając zbiór i jakość zebranego plonu.
- Odmiany uczestniczące w doświadczeniu różniły się istotnie wysokością roślin mierzoną w łanie, wyleganiem przed zbiorem, wczesnością oraz charakteryzowały się wysokim poziomem plonowania. Badane w 2014 roku kombinacje tj. rozstawa

międzyrzędzi czy gęstości wysiewu nie miały istotnego wpływu na kształtowanie się badanych cech.

- Ze względu na to, że w Polsce soja jest uprawiana na małym obszarze bakterie symbiotyczne soi (*Bradyrhizobium japonicum*) prawie nie występują w naszych glebach stąd konieczność stosowania nitraginy do szczepienia nasion bez względu na system produkcji. Korzystnie na plonowanie wpływa stosowanie nitraginy łącznie z nawozem Fertil 12,5 zawierającym w swym składzie azot.
- Każda z testowanych odmian może być wykorzystana do uprawy ekologicznej z pewną ostrożnością w przypadku odmiany Mavka czy Merlin (lokalizując ich uprawy w rejonach o korzystniejszych warunkach termicznych).